

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/139

Karar No : 1980/210

ÖZET: Politik ve ideolojik saikle işle
meyen, sıkıyönetim ilânına neden olan s
larla genel ve ortak amaç içerisinde ba
lantılı bulunmayan suçlara ait davaları
Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği
hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Emin Yılmaz ve arkadaşları

O L A Y : 13.4.1974 günü, yapılacak belediye seçimlerinin hazırlıkları için sa
nık Salih Alakuş'un evinde toplanan C.H.P. li adaylar Müslüm Gezer, Abdulkadir Erdal, Şe
ket Uçar, Mehmet Erdal ve Ömer Çelik'in toplantı sonunda dışarı çıktıklarında Abdullah A
macı'nın kendilerine küfür etmesiyle başlayan olaya A.P. ve D.P. li olan sanıklar Mehmet
Emin Yılmaz, Ali Atmaca, Kemal Damar, Reşit Çeri'nin de katıldıkları, böylece C.H.P.li
olan kişilerle A.P.li ve D.P.li kişiler arasında çıkan kavgada mağdur Mehmet Kaynak ile
Ömer Çelik'in 25'er gün iş ve güçten kalacak biçimde yaralandıkları iddiasıyla Birecik
C.Savcılığı'nca açılan ilk kovuşturma sonunda Birecik Sorgu Hâkimliği'nce 12.1.1976 günü
de adam öldürmeye kalkışma suçundan sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 44
62., 463. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri ~~ve~~ ayrıca cezalandırılmaları istemiyle s
soruşturmanın Urfa Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar verilmiştir.

Urfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 9.10.1979 gününde, 1976/15 esas, 1979/134 karar sa
ile: C.H.P.li olan bazı sanıklar ile A.P. ve D.P.li olan diğer sanıkların Ayranc Belediye
seçimleri nedeniyle birbirleriyle hasım oldukları ve birbirlerini sindirmek için silahl
eylemde buldukları, bunun şiddet eylemi niteliği taşıdığı ve sıkıyönetim ilânına nede
olan suçlardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Diyarbakır-Hakkari-Mardin-Siirt-Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahke
mesi, 17.4.1980 gününde, 1980/325 esas sayı ile: Ülkede yıllardan beri süre gelen siyas
parti çekişmeleri nedeni ile bu dava türündeki suçların işlenmesinin her zaman olağan bu
lunduğu, sıkıyönetim ilânından 5 yıl öncesinden işlenen bu suçun sıkıyönetim ilânına ne
olan suçlardan sayılamıyacağı, bu nedenle davaya bakmanın Urfa Ağır Ceza Mahkemesi'nin
görevi içerisinde olduğu kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirtilmesi için, 224'
sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve karar ge
linceye değin yargılamanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahke
si Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müder
risoğlu, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 30.6.1980 günlü oturunda

geçici raportör Muzaffer Akçay'ın raporu ile dosyadaki belgeler ve Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın bu davada Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünceleri okunduktan; oturuma Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görülmüş ve karar verilmiştir:

Suç, sıkıyönetim ilânından önce 1974 yılında işlenmiştir.

C.H.P.li ile A.P.li ve D.P.li olan sanıklarla oluşturulan ve olay kısmında oluşmuş bir mi açıklanan adam öldürmeye kalkışma ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranışta bulunma suçlarının ideolojik amaçla kaynaklanmadığı, seçim öncesindeki parti rekabeti ve oy mücadelesi den ileri geldiği, böylece gerek Anayasa'nın 124., gerek sıkıyönetim askeri mahkemelerini görevlerini belirleyen 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri hükümleri karşısında, bu suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemi niteliğinde, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir dava ile genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu yolunda dosyada yeterli kanıt bulunmadığına göre, bu davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle Urfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bundan dolayı Urfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 9.10.1979 günlü, esas 1976/15, karar 1979/134 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 30.6.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

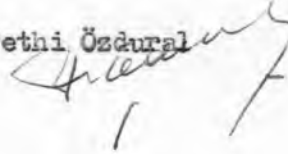
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

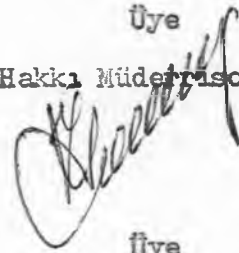
Üye

İsmail Oğuz

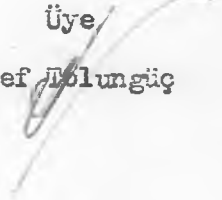
Üye

Hakkı Müderrisoğlu

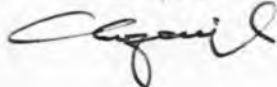
Üye

Şeref Bulungüç

Bu kararın Resmi gazetesinde yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmet Onur

